

Posudek bakalářské práce Štěpána Suchého „Postavení prezidentů ve státech Střední Asie“

Autor: Jiří Koubek

Jedná se o velmi zdařilou práci, operující se solidním teoretickým vybavením. Autor prokazuje schopnost pronikavé analýzy, která je snad jen místy zastíněna ne zcela optimálním jazykovým vyjádřením (což je možná i otázkou důkladnosti revize práce).

Práce vychází ze dvou případových studií – Kazachstánu a Tádžikistánu - které jasně ruší představu jakéhosi homogenizovaného či nedostatečně diferencovaného středoasijského prostoru. Suchý ukazuje dílčí odlišnost tranzice v obou zemích – ač v zásadě v rámci jednoho typu (řízený přechod, resp. pokus o něj). Praktická absence opozice v Kazachstánu je kontrastována s tádžickou situací, která vyústila až v občanskou válku.

Dále autor upozorňuje na výrazně větší regionalizaci politiky v Tádžikistánu. V Kazachstánu se naopak mnohem výrazněji projevují sultanistické prvky ve smyslu angažmá rodinných okruhů v nejvyšší politice a v okruhu vládců.

Poukazem na rozdíly se samozřejmě nikterak neruší podobnosti, které ostatně poskytují základ samotné komparaci. Jedním z nich je specifická verze semiprezidencialismu s mimořádně silným (a v čase spíše sílícím) postavením prezidenta v obou zemích, ač konkrétní aspekty se pochopitelně liší. Dalším momentem je mimořádná role neformálních institucí spojená se značnou personalizací politiky (prezidentská vertikála, klientelisticko-patronážní či klanové sítě, atd.).

Jistým teoretickým svorníkem obojího je pak koncept neopatrimonialismu, který tvoří velmi nosnou teoretickou osu celé práce.

Výhrady jsou vskutku marginální a výhradně jazykové. Podivně působí neskloňování některých cizích příjmení. Obecněji se v práci vyskytují různé nepozornosti – vedle formulačních lapsů např. stvoření nové autorské dvojice Schugart Carney (s. 33). Rušivě působí zatvrzelé užívání „cleavEges“ (několikrát str. 12) a mimořádně nepovedené jsou četné autorovy překlady z anglické literatury, za jejíž zohlednění mu samozřejmě patří chvála (s. 21 obě pasáže nahoře). „...*pomalý (!) reformátoři mají všeobecně politické vedení s nejdelším a nejvíce zabezpečeným držením v regionu.*“ (s. 31, cit. Hellmann je zde věren svému příjmení, protože překlad je vskutku pekelný). Podobná perla se vyskytuje na přelomu str. 60-61.

Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením výborně.

Jiří Koubek

V Praze dne 6. 9. 2010